

بنام خدا

مبحث اول

ماشینهای الکترونیکی III

کلیات ماشین سنکرون

معرفی ژنراتور و موتور سنکرون

دانشگاه علم و صنعت ایران / دانشکده مهندسی / مشینهای الکتریکی ۳ / دکتر واحدی / پاییز ۱۴۰۸

بیان ویژگیها

دلیل استفاده

رنج قدرت حداکثر قدرت در ایران
1200 Mwatt حداکثر قدرت در دنیا
1200 Mwatt

$$M_5 \rightarrow 1.2W / Kg \quad (\text{تلفات}) \quad \begin{cases} f = 50\text{HZ} \\ B = 1.0T \end{cases} \quad \text{جنس هسته}$$

روشهای خنک سازی

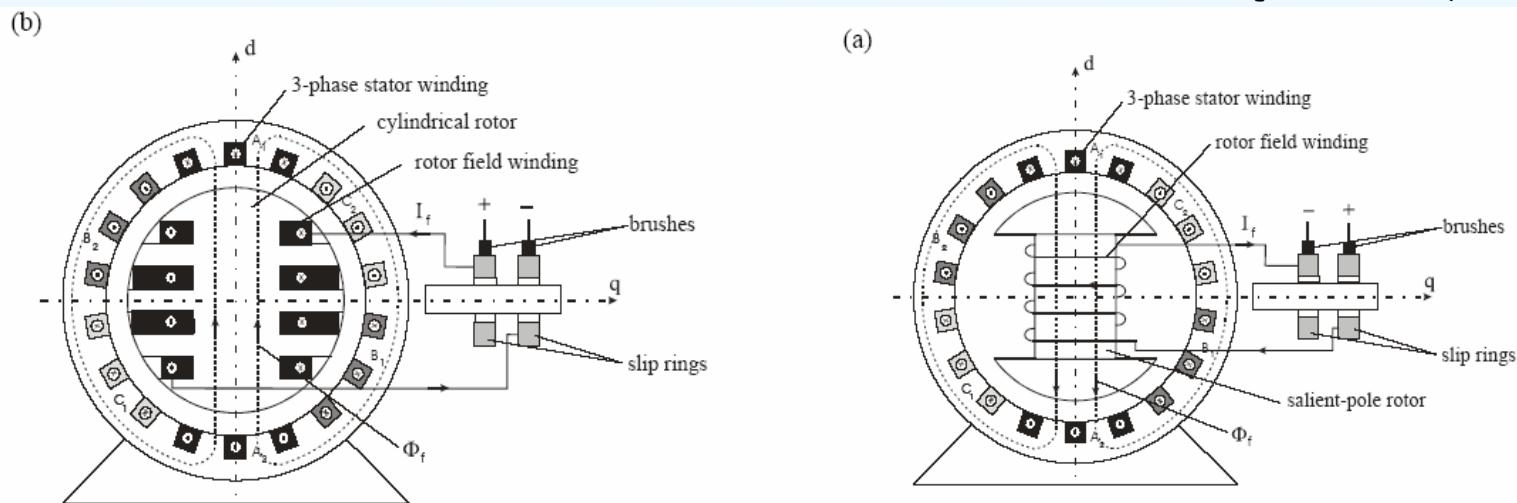

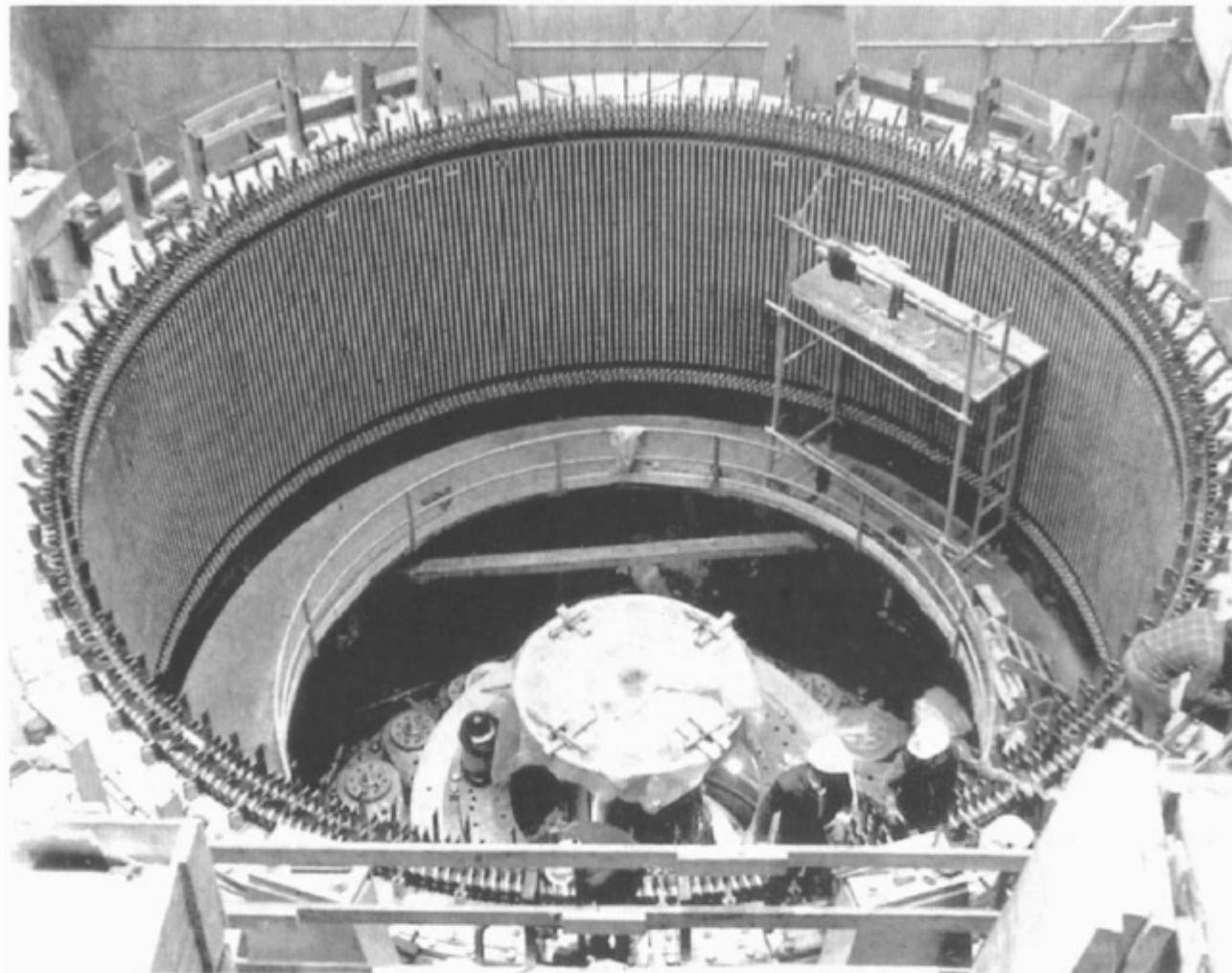
معرفی ژنراتور و موتور سنکرون

قسمتهای تشکیل دهنده

ماشینهای سنکرون با توجه به شکل روتورشان به دو گروه تقسیم می‌شوند ماشینهای قطب صاف و ماشینهای قطب برجسته

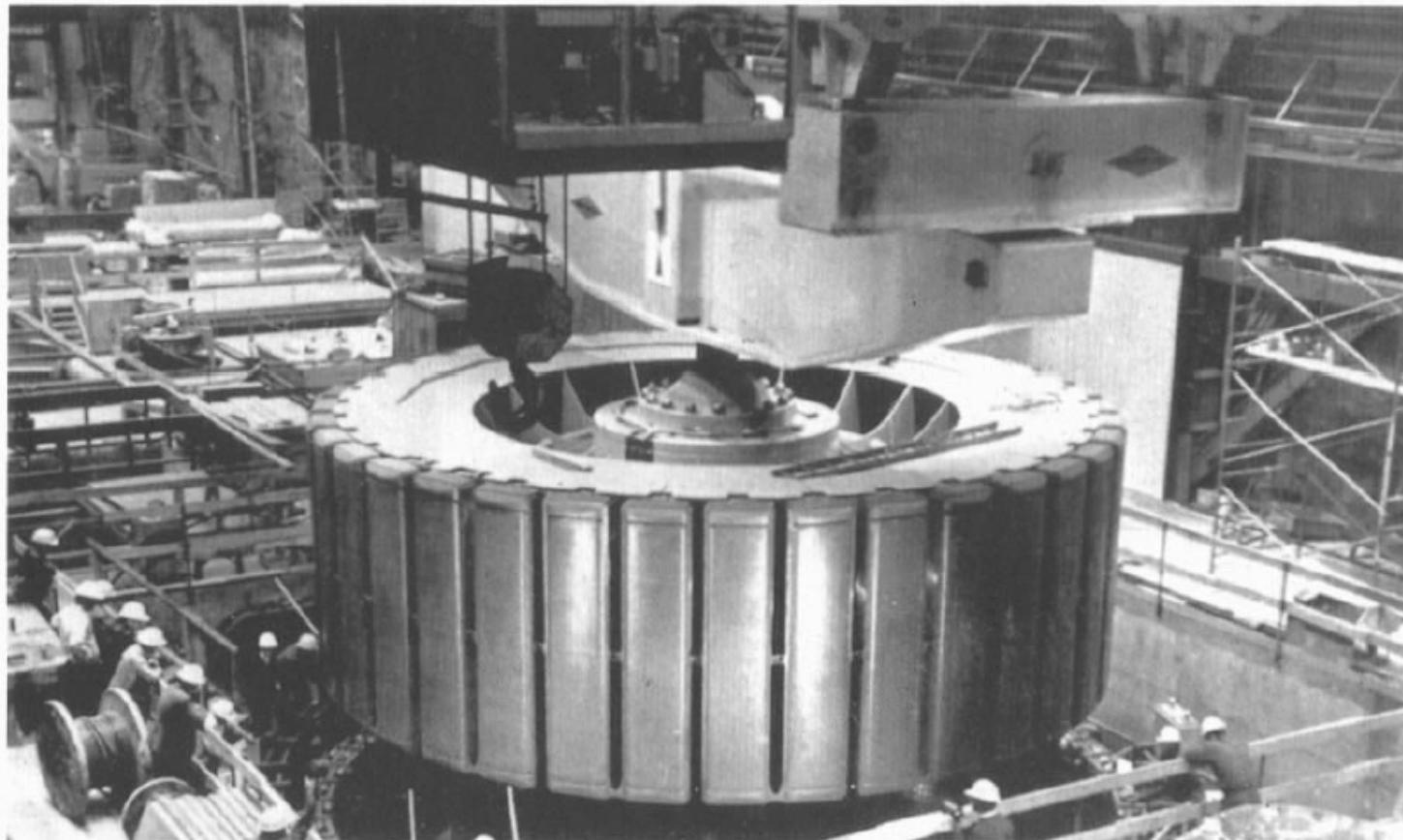
Figure 16.2a

Stator of a 3-phase, 500 MVA, 0.95 power factor, 15 kV, 60 Hz, 200 r/min generator. Internal diameter: 9250 mm; effective axial length of iron stacking: 2350 mm; 378 slots.

(Courtesy of Marine Industrie)

Synchronous Generator: Rotor

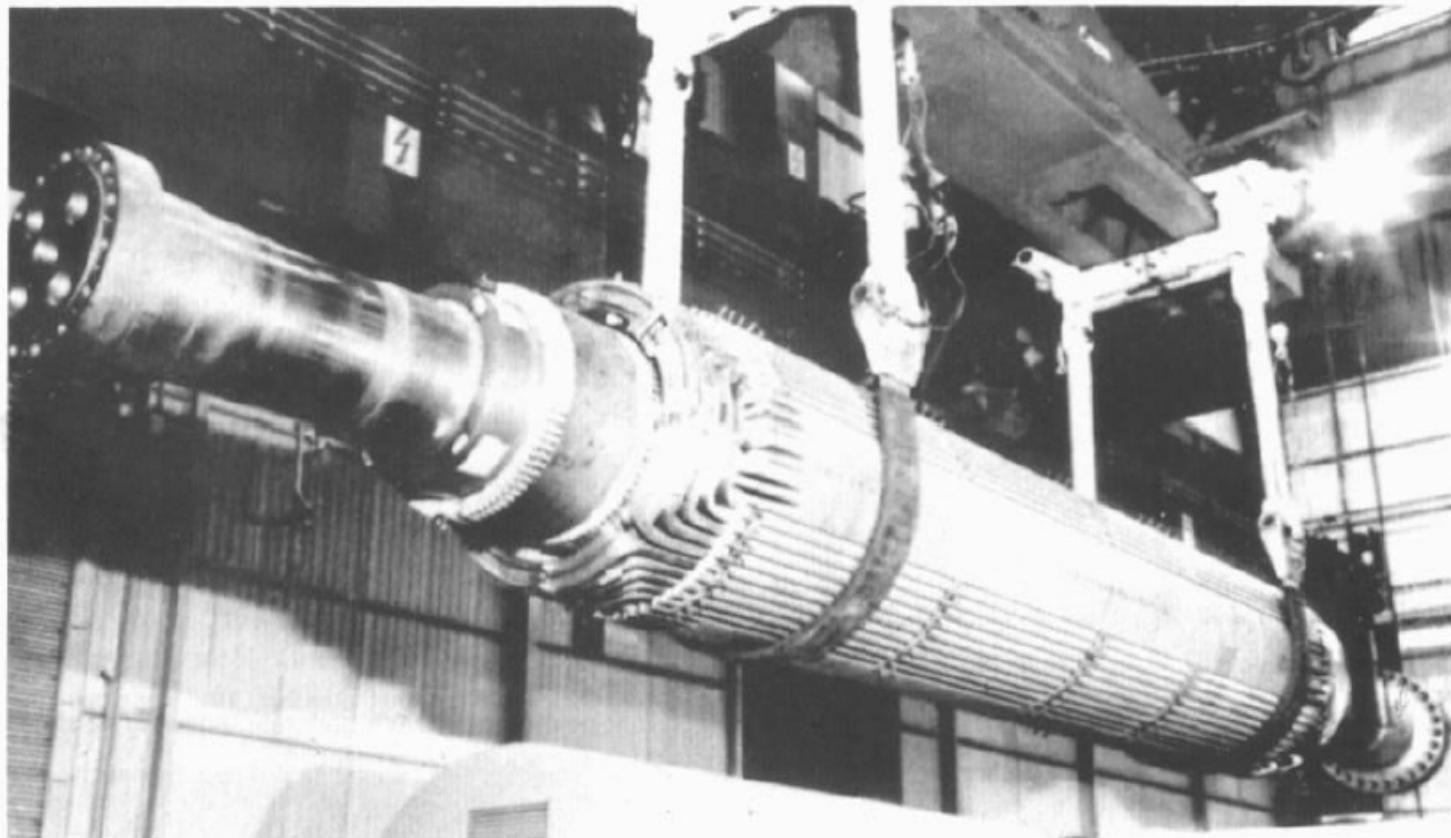

Figure 16.4

This 36-pole rotor is being lowered into the stator shown in Fig. 16.2. The 2400 A dc exciting current is supplied by a 330 V, electronic rectifier. Other details are: mass: 600 t; moment of inertia: $4140 \text{ t}\cdot\text{m}^2$; air gap: 33 mm.
(Courtesy of Marine Industrie)

Synchronous Generator: Rotor

Figure 16.7b

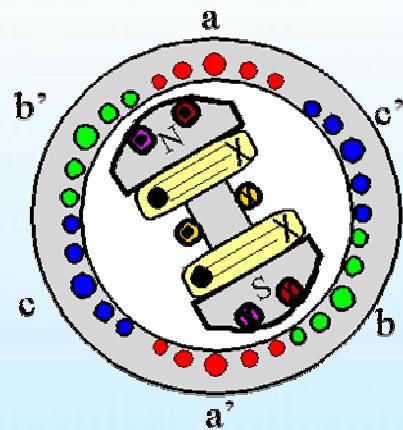
Rotor with its 4-pole dc winding. Total mass: 204 t; moment of inertia: $85 \text{ t}\cdot\text{m}^2$; air gap: 120 mm. The dc exciting current of 11.2 kA is supplied by a 600 V dc brushless exciter bolted to the end of the main shaft.

(Courtesy of Allis-Chalmers Power Systems Inc., West Allis, Wisconsin)

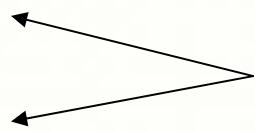
اصول کار ژنراتور و موتور سنکرون

اصل کار ژنراتور سنکرون

ماشین های سنکرون سه فاز
ژنراتور های سنکرون سه فاز
موتور های سنکرون سه فاز

ماشین های سنکرون سه فاز

امروزه ژنراتورهای سنکرون سه فاز به عنوان ستون
قرات شبکه های برق در جهان می باشد

ژنراتور های سنکرون :

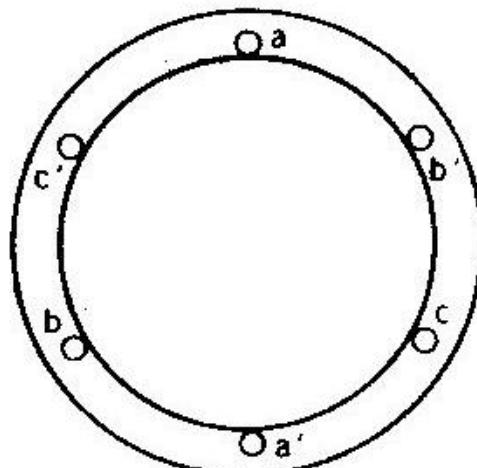
معمولا برای سرعت های ثابت (با استفاده از کنترل
دوربرای سرعت های متفاوت)

موتور های سنکرون :

ساختمان این ماشینها متشکل از دو بخش است:

استاتور که شامل هسته و سیم بندی های سه فاز که درون
شیارهای استاتور جا سازی می شود(همانند ماشین القایی)

استاتور
ماشینهای سنکرون سه فاز

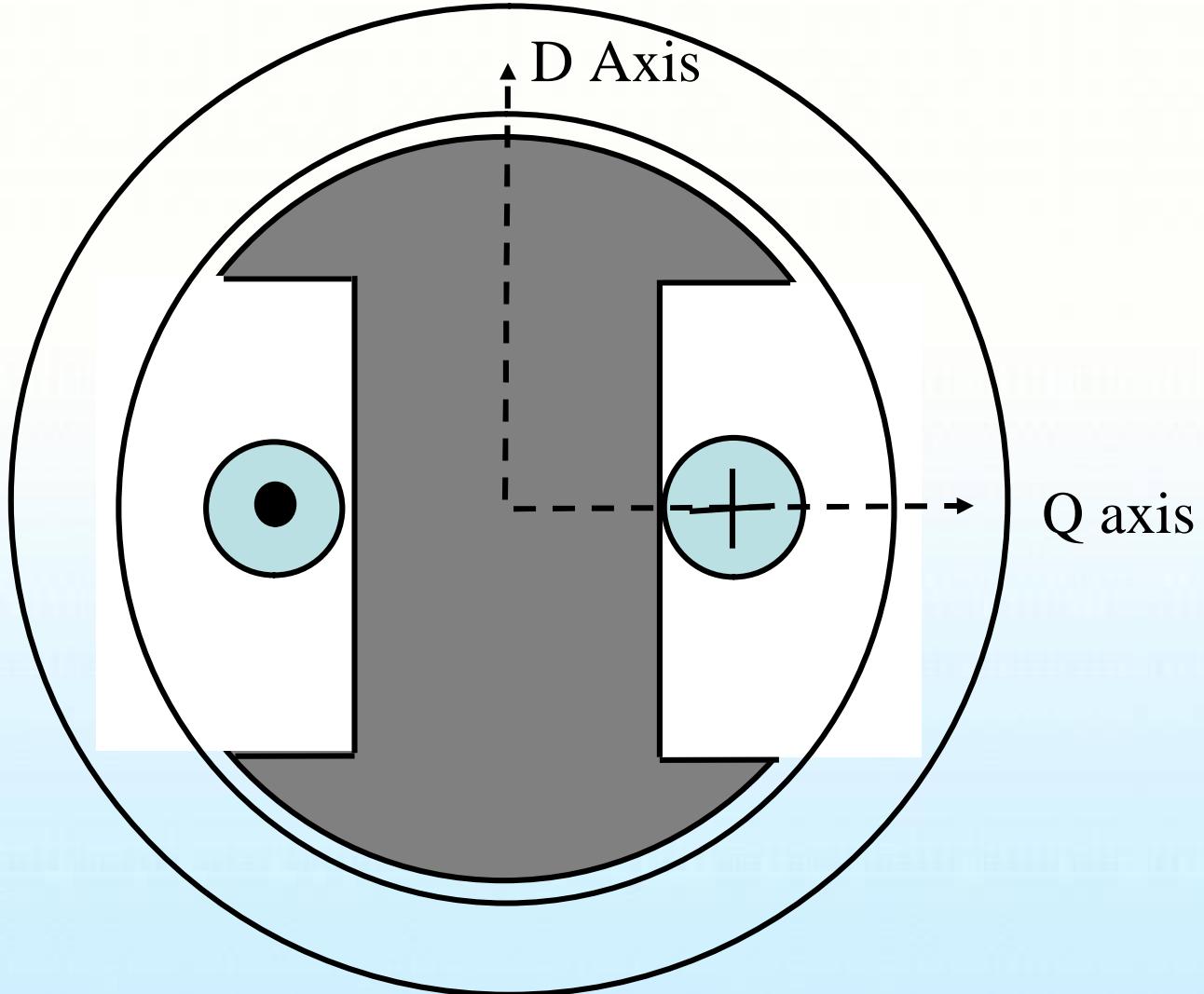
رتور که متشکل از هسته و سیم بندی است. این سیم پیچی از طریق حلقه های لغزان به یک منبع DC متصل است.

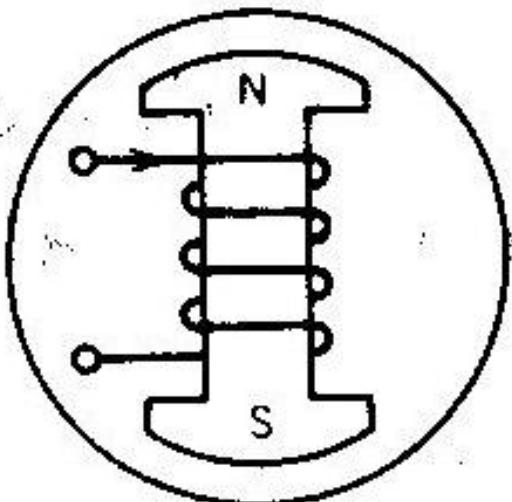
پس ماشین سنکرون برای کار کردن، همواره به یک منبع تغذیه DC نیاز دارد.

روتور ماشین سنکرون دو نوع است :

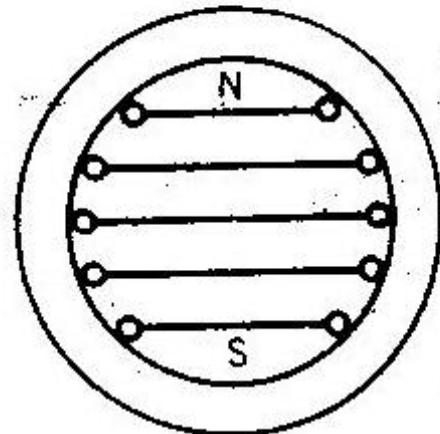
۱- سیلندری یا استوانه ای که رotor همانند استوانه ای است که سیم پیچی روی آن قراز گرفته و فاصله هوایی یکنواخت ذارد. معمولا در کاربردهای سرعت بالا بکار می‌رود.

۲- قطب برجسته که فاصله هوایی غیر یکنواخت دارد و معمولا در کاربردهای سرعت پایین بکار می‌رود.

رنور قطب بر جسته

رنور غیر بر جسته
با استوانه‌ای

از استاتور سه پایانه خارج می‌شود و تغذیه جریان DC از طریق حلقه‌های لغازان موجود بروی محور رotor ماشین انجام می‌گیرد

